

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dagplejen i Gribskov Kommune

2023



Arbejdet med den pædagogiske læreplan i Daglejen i Gribskov Kommune



”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Daglejen i Gribskov Kommune har i 2022, været igennem en forandringsproces, idet Leder og Daglejekonsulenter er nyansatte. Dette har betydet, at vi overordnet har haft fokus på at opbygge trygge og tillidsfulde relationer mellem dagplejere og leder/daglejekonsulenter – Og at etablere et trykt samarbejde.

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I Daglejen har vi arbejdet med forskellige temaer i løbet af året fx motorik, kroppen, bondgårdsdyr osv., både hjemme hos den enkelte dagplejer og i legestuegrupperne. Vi er i Daglejen gået fra at temaer og årshjul var bestemt på forhånd og gældende for alle dagplejerne – til at dagplejerne nu selv i fællesskab, i hvert område udvælger sig temaerne for året, med udgangspunkt i børnegruppen.

Vi har i Daglejen i den seneste periode herudover haft særligt fokus på fire områder:

Barnesyn og Børneperspektiv – At opbygge og arbejde med et fælles pædagogisk barnesyn, herunder særligt fokus på at se barnets perspektiv. Dette blandt andet gennem introduktion af Tryghedscirklen. Den måde hvorpå børnene ses og mødes af den voksne, har en stor betydning for det enkelte barns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Derfor har vi fundet det vigtigt at gå i dybden med netop dette område.

Børnefællesskaber – Fokus på at skabe gode rammer, for arbejdet med at styrke og udvikle gode børnefællesskaber. Dette blandt andet ved at ændre i strukturen omkring legestuen – vi

har etableret mindre og faste legestuegrupper. Vi har også afprøvet i et stort dagplejeområde, at lave aktiviteter på tværs af hele gruppen fx Rytmik forløb.

Forældresamarbejde – At styrke samarbejdet med forældre om børns læring. Dette har vi blandt andet gjort ved at indføre 2 års Trivsel- og udviklingssamtaler.

Planlægning og evaluering – At implementere struktureret planlægning af læreplansarbejdet (årshjul og temaer, planlægningskabelon), samt et begyndende fokus på at skabe en systematisk evalueringskultur.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har endnu ikke opbygget en systematisk evalueringskultur. Vi er i en proces hvor vi skal gå fra tidligere evalueringsskabeloner og usystematisk evaluering og tavs viden i de små legestuegrupper, hvor dagplejerne løbende har evalueret mundtligt, til at skulle kigge på en systematisk evalueringskultur, som bruges ved temaer, ved at inddrage en skabelon, som giver mening for den enkelte dagplejer, så dette kan blive brugt i hverdagen som hjælp til at fremme og fastholde refleksioner over pædagogisk praksis.

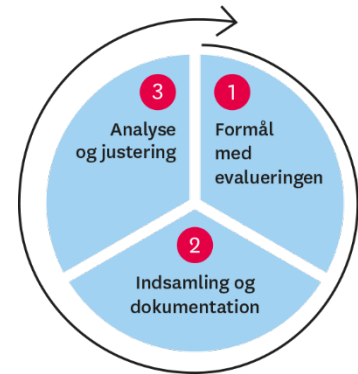
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi bruger blandt andet vores fælles personalemøder – Dagplejerne har arbejdet med at finde temaer og planlægge årshjul for området. Ligeledes har vi brugt et personalemøde til at gennemføre den samlede evaluering.

Vi bruger også middagsmøder i legestuegrupperne – blandt andet med et oplæg omkring børneperspektiv og tryghedscirklen, fra dagplejekonsulent.

Og så har dagplejerne også brugt middagsmøderne på at planlægge det enkelte tema, samt løbende mundtligt at evaluere på dette.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø



”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Da der i denne periode har været skift af leder og dagplejekonsulenter, og vores fokus helt naturligt har været på at opbygge trygge og tillidsfulde relationer, har vi her valgt at beskrive områder og evaluere på disse, fra vores samlede evaluering på læreplansarbejdet.

Formålet med denne samlede evaluering vi har gennemført på et personalemøde i hele personalegruppen, har først og fremmest været at se tilbage på det pædagogiske arbejde og om det stemmer overens med dagplejens udarbejdede skriftlige læreplan. Vi valgte at se på følgende områder:

Børneperspektiv, børnefællesskaber, forældresamarbejde og pædagogisk planlægning –

Børneperspektivet – formålet var at dykke dybere ned i barnets adfærd og bliver mere opmærksomme på, hvilke behov barnet udtrykker med sin adfærd og hvordan det kan forstås som et udtryk for af behov. Vi har her introduceres og arbejdet med tryghedscirklen, for at tydeliggøre barnets behov både når barnet leger og udforsker og når barnet har behov for en tryk havn, således den voksne bliver opmærksom på, hvad barnet har brug for hvordan den voksne bliver opmærksom på sig selv i samspillet.

Børnefællesskab – dagplejerne har haft fokus på børnefællesskaberne i hverdagen i dagplejen. Derudover har vi som et tiltag for at styrke børnefællesskabet yderligere, ændret på gruppestørrelserne i legestuen, således, at grupperne er blevet mindre og samme børnegruppe der mødes hver gang, så børnene får bedre betingelser for at lære hinanden bedre at kende.

Forældresamarbejdet – Dagplejerne har et tæt og trygt samarbejde med forældrene omkring barnets trivsel i hverdagen. Vi har implementerer 2 års trivsel- og udviklingssamtaler for her at skabe et tættere samarbejde omkring barnets trivsel, udvikling, dannelse og læring.

Pædagogisk planlægning – Dagplejerne har i områderne udarbejdet et årshjul med 2-4 temaer, de vil have særligt fokus på. I hver lille legestuegruppe har de ved hjælp af en planlægningsskabelon, forud for hvert tema, nedskrevet mål, tegn, aktiviteter, dokumentation osv. Dette har taget udgangspunkt i legestuegruppens børnegruppe.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Da vi i Dagplejen har haft fokus på at genbesøge den lokale skriftlige læreplan og se nærmere på de fire områder Børneperspektivet, børnefællesskaber, forældresamarbejde og pædagogisk planlægning, har vi, for at gennemføre denne samlede evaluering brugt dagplejernes eksempler fra hverdagen som dokumentation (fx hvilke tegn har dagplejerne set børnene give udtryk for, i hvilke situationer osv.), til at evaluere på.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Med introduktion til Tryghedscirklen er der skabt et begyndende fælles sprog i dagplejen. Og et fokus og en nysgerrighed på, at se bag om barnets adfærd, undersøge hvad der er på spil og møde barnet i dets behov lige nu. Vi øver os i at referere til cirklen ved situationer i hverdagen.

Under børneperspektivet er der ligeledes fokus på genkendelighed for barnet, hvilket skaber tryghed. Der er også i hverdagen fokus på at fejre små succeser, hvilket giver barnet mod på at prøve igen og prøve nyt. Ligeledes fokus på medbestemmelse og at inddrage børnene i hverdagen, for at børnene får følelsen af at de hver især er vigtige og en del af fællesskabet. Et børnefællesskab som vi oplever skaber trivsel – at børnene ser hinanden, ser hinandens følelser, spejler sig i hinanden og hjælper hinanden.

Vi blev opmærksomme på, at en meget fastlagt og konkret plan over aktiviteter (fx legestueprogram), kan medvirke til, at det bliver sværere at forfølge barnets interesser og perspektiv.

Vi har et trygt og tæt forældresamarbejde i dagplejen. Forældrene involveres i hverdagen med dialog ved den enkelte dagplejer, samt billeder og små beskrivelser på AULA. Ligeledes er 2 års trivsel- og udviklingssamtalerne med til at kvalificere dette yderligere – samarbejdet om barnets læring.

Vi har her arbejdet på at genetablere en fælles (for de enkelte områder) pædagogisk planlægningskultur. De forskellige dagplejeområder har været udfordret på lidt tid med corona og også mangel på legestue, hvilket har vanskeliggjort at arbejde på tværs og planlægge pædagogiske temaer/forløb.

Vi er nu kommet godt i gang med dette arbejde igen, og struktureret planlægning af temaer og aktiviteter fungerer nu. Vores videre fokus her, vil være på at etablere en systematisk evalueringkultur.

Overordnet set vurderer vi at de organisatoriske rammer og måden at planlægge hverdagen og aktiviteter på, er afgørende for barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Ligesom vi overordnet ser, at måden hvorpå barnet mødes, med inddragelse og at føle sig som en del af fællesskabet – skaber trivsel.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Overordnet ses blandt dagplejerne, at de fire områder, som vi har haft særligt fokus på, i den lokale skriftlige læreplan, stemmer overens med det, dagplejerne oplever i praksis.

Vi har undervejs i perioden der er gået, justeret blandt andet på forældresamarbejdet, ved at indføre 2 års trivsel- og udviklingssamtaler, for her igennem at styrke samarbejdet yderligere med forældrene om børn læring. Vi har med dette tiltag erfaret, at dette tætte samarbejde har øget den fælles opmærksomhed på barnets udvikling her og nu og en opmærksomhed på hvor barnet er på vej hen, og hvad vi fælles skal støtte op omkring i barnets udvikling.

Ligeledes har vi justeret på rammerne omkring legestuen, for at skabe betingelser for, at børnene kan indgå i nogle trygge, genkendelige og meningsfulde fællesskaber. Dette tiltag observeres at have haft indflydelse på genkendelighed, ro og tid til fordybelse generelt og i børnenes legerelationer.

Pædagogisk planlægning – ved evalueringen af dette område, blev det tydeligt at vi mangler en systematisk måde at evaluere på, over den planlagte pædagogiske praksis. Vi er udfordret på systematisk at nedskrive og fastholde refleksioner over pædagogisk praksis, samt indsamle dokumentation – og at vi har behov for at kigge nærmere på denne del – at opbygge en systematisk planlægnings- og evalueringskultur.

Inddragelse af forældrebestyrelsen



”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen i Dagplejen har haft Dagplejens Pædagogisk Læreplan til gennemlæsning og ligeledes denne evaluering – her har de haft mulighed for at komme med spørgsmål, kommentarer o. lign.

Det fremadrettede arbejde



”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Fortsat fokus på børneperspektivet. Og fortsat øve os i at have fokus på Tryghedscirklen, i vores hverdag med børnene.

Forældresamarbejdet – Arbejde med at involvere forældrene endnu mere omkring børnenes læring fx at inddrage forældrene i nyt tema (viden om), inddrage undervejs i temaet (støtte op/tale med barnet), og når et tema afsluttes (afrundning fx fernisering eller lignende).

Fokus på at opstille de ”rigtige” mål og delmål i forberedelsen af et tema (og at have fokus på at alle 6 læreplanstemaer inddrages og hvordan dette kommer til udtryk), samt arbejde på at etablere en systematisk evalueringskultur.

Fokus på rutinesituationer/rutinepædagogik. I vores samlede evaluering blev der blandt andet fremhævet mange eksempler fra rutinesituationer, hvor det blandt andet opleves at børnefællesskabet styrkes – dette giver anledning til at dykke ned i begrebet ”Læring gennem hele dagen” og se nærmere på rutinepædagogikken, hvor fx børnefællesskab kan være et fokusområde.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil i Dagplejen arbejde på at skabe en meningsfuld og systematisk evalueringskultur (ved brug af skabelon/skabeloner). Hvor vi systematisk evaluerer undervejs, for herigennem at kunne justere løbende. Samt kvalificere den afsluttende evaluering, ved at arbejde skriftligt ved evaluering undervejs, for at fastholde refleksioner over pædagogisk praksis, til brug ved den afsluttende evaluering.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Den samlede evaluering på vores personalemøde gav anledning til justeringer –

Vi vil genbesøge de dele af vores læreplan, som vi har evalueret på her – Børneperspektiv, børnefællesskaber, forældresamarbejde og pædagogisk planlægnings- og evalueringskultur.